

On Some Common Elements in Yunus Emre and Âşık Veysel

Cüneyt Akın^{1,a,*}

¹ Department of Contemporary Turkish Literature and Languages, Faculty of Science and Letters, Afyon Kocatepe University, Afyon, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 05/09/2023

Accepted: 06/10/2023

ABSTRACT

Although there is a time difference of approximately six hundred and fifty years between the periods in which Yunus Emre and Âşık Veysel lived, and Yunus Emre is described as a sufi folk poet, it can be said that many common elements are found in the poems of the two folk poets with different utterances. Among these, there are common elements such as the understanding of unity of the body, the idea of oneness, the love of God, and the wise approach to things and nature. The aim of the study is to reveal the common approaches of both poets based on their poems, and to point out that the messages of Yunus Emre and Âşık Veysel point to the same truths, although not with the same words. Yunus Emre: "I took on flesh and bones, I appeared as Yunus." The concept of unity of body in his words appears in Âşık Veysel's words: "Whatever you have, I have the same existence in every body". In Yunus Emre: "Love of God", which reveals itself in the lines "If I look at every hook, it is seen" or "If I look at every hook, do not think that I see you", in Âşık Veysel: "I hide your beauty in my eyes, wherever I look, you are there." appears in the verse. It is possible to match Âşık Veysel's speech with his saz with Yunus Emre's wise dialogue with "troubled closet" and "yellow flower". On the meaning of Yunus Emre's world: "Nice valiant can't achieve his will, he dies." The words of Âşık Veysel: "There was an inexhaustible desire in the world, I did not see the field, I did not see any desire." appears in a different way in his verses. Yunus Emre: "Let's get acquainted." We can say that Âşık Veysel's line: "The cause, the cause of humanity" are words that summarize the same wisdom of existence for us with different expressions. In the study, the commonalities or similarities that we can detect in the poems of Yunus Emre and Âşık Veysel will be examined within the framework of subject, perspective and main ideas. The language and style used by the bards, their literary arts, the external structure (form) of their poems, their literary environments and periodic features are outside the scope of the study.

Keywords: Minstrelsy tradition, Âşık Veysel, Yunus Emre, Commonalitiess

Yunus Emre ve Âşık Veysel'de Bazı Ortak Unsurlar Üzerine

ÖZ

Yunus Emre ve Âşık Veysel'in yaşadıkları dönemler arasında yaklaşık altı yüz elli yıllık bir zaman farkı bulunmasına ve Yunus Emre'nin bir mutasavvıf halk ozanı olarak tanımlanmasına karşın, çok sayıda ortak unsurun farklı söyleyişlerle iki halk ozanının şiirlerinde bulunduğu söylenebilir. Bunlar arasında, vahdet-i vücûd anlayışı, tevhit düşüncesi, Allah aşkı, eşyaya ve tabiata hikmetle yöneliş gibi ortak unsurlar yer almaktadır. Her iki ozanın şiirlerinden yola çıkarak ortak yaklaşımlarını ortaya koymak, Yunus Emre ve Âşık Veysel'in mesajlarının aynı sözlerle olmasa da aynı hakikatlere işaret ettiğini dikkatlere sunmak çalışmanın amacıdır. Yunus Emre'de: "Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm." sözlerindeki vahdet-i vücûd anlayışı, Âşık Veysel'de: "Ne var ise sende bende, aynı varlık her bedende" sözleri şeklinde karşımıza çıkar. Yunus Emre'de: "Her kancaru bakarısam oldur gözüme görinen" veya "Her kancaru bakarısam gördüğüm seni sanayın" dizelerinde kendini açığa çıkaran "Allah aşkı", Âşık Veysel'de: "Saklarım gözümde güzelliğini, her nereye bakarsam sen varsın orda." dizesinde karşımıza çıkmaktadır. Âşık Veysel'in saziyle konuşmasını, Yunus Emre'nin "dertli dolap" ve "sarı çiçek" ile kurduğu hikmetli diyalogla örtüştürmek mümkündür. Yunus Emre'nin, dünyanın anlamına dair: "Niçe yiğit muradına irememiş ölmüş yatur." sözleri, Âşık Veysel'in: "Dünyada tükenmez murâd var imiş, ne alanı gördüm ne murâd gördüm." dizelerinde farklı bir söyleyişle karşımıza çıkmaktadır. Yunus Emre'nin: "Gelin tanış olalım." sözü ile, Âşık Veysel'in: "Davâ, insanlık davâsı" dizesi, aynı varoluş hikmetini bizlere farklı ifadelerle özetleyen sözlerdir diyebiliriz. Çalışmada, Yunus Emre ile Âşık Veysel'in şiirlerinde tespit edebildiğimiz ortaklık veya benzerlikleri, konu, bakış açısı ve ana fikirler çerçevesinde incelenecektir. Ozanların kullandıkları dil ve üslup, edebî sanatlar, şiirlerinin dış yapısı (şekli), edebî çevreleri ve dönemsel özellikler çalışmanın kapsamı dışındadır.

Anahtar Kelimeler: Âşıklık Geleneği, Âşık Veysel, Yunus Emre, Ortaklık

Süreç

Geliş: 05/09/2023

Kabul: 06/10/2023

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons Attribution 4.0
International License

^a cuneytakin@aku.edu.tr

<https://orcid.org/000-0002-6230-7222>

How to Cite: Akın, C., (2023) On Some Common Elements in Yunus Emre and Âşık Veysel, *CUJOSS*, 47 – Âşık Veysel Özel Sayısı: 61-65

Giriş

Bahtiyar Vahapzade, Yunus Emre ile Âşık Veysel'i değerlendirirken: "Yunus Emre zirvesinden Veysel, Veysel zirvesinden Yunus görünür" demektedir (Vahabzade, 2011: 200). Bu söz bize, söz konusu iki ozanın büyüklüklerini gösterdiği gibi, birbirlerine benzerliklerine dair bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Benzerlikler açısından baktığımızda her iki ozanın ümmî olduğu ve irfanın temsilcisi oldukları görülecektir. Yunus Emre, Selçuklu; Âşık Veysel ise, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında yaşamışlardır. Söz konusu iki zaman diliminde kargaşa, yokluk-yoksulluk ve otorite boşluğunun getirdiği güvensizlik kaygılarının yaşandığı yıllardır. Her iki ozan da bir Türk devletinin yıkılıp, diğerinin kurulmasına şahit olmuşlardır. Dolayısıyla, çok sayıda olumsuz duruma karşın halka ümit, iyimserlik ve geleceğe güven aşılamışlardır. Âşık Veysel'in şiirlerine baktığımızda, bir şeyhe veya tarikata atıf görmemekteyiz. Dolayısıyla herhangi bir şeyhin veya tarikatın disiplininden geçmediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla şiirlerinde, mutasavvif şairlerde olduğu gibi tasavvufi bir silsile veya düşünce sistemi olmadığını söyleyebiliriz. Ancak, Âşık Veysel'in şiirlerinde her ne kadar hiyerarşik ve sistematik bir tasavvufi yaklaşım görülmesi de Türk milletinin tasavvufi geleneğinin izlerini görmemiz mümkündür. Hacı Bektaş-ı Velî ve Mevlâna gibi mutasavvıflardan bahsettiği şiirler bulunmaktadır (Köktürk, 2014; 752).

Yunus Emre ve Âşık Veysel'in şiirlerine bakıldığında, ortak tasavvufi unsurların dikkati çektiği görülmektedir. Söz konusu unsurlar, ana başlıklar altında aşağıda incelenecektir. Çalışmada, ozanların yaşadıkları dönemlerden ziyade, ait oldukları ozanlık geleneklerinin ortak unsurları ele alınacak ve şiirlerindeki yansımaları, birkaç başlık altında değerlendirilecektir.

Tevhit-Birlik (Vahdet-i Vücûd)

Varlık (vücûd), varlığın mümkün ve gerekli unsurlarına ayrılmadan önce, kendisini bir gerçeklik olarak ele alır ve zorunlu ile mümkünü, Hak ile yaratılmışlar arasında bir ilişki olarak görür. Bu yaklaşım, Tanrı-insan ilişkileri başta olmak üzere birçok metafizik konuyu ele alır, insan iradesi ve özgürlüğü, birlik-çesitlilik sorunu, kötülük problemi, sebep-sonuç ilişkisi gibi konuları sistemli bir şekilde inceler. Aynı zamanda inanç ve akide konuları, ahlak meseleleri ve çeşitli dini konular hakkında derinlemesine bir düşünce sunar. Bu düşünceyi benimseyenlere "vahdet-i vücûd ehli" veya "vücûdiyye" denir.

Âşık Veysel, Kara Toprak şiirinde (1971; 145-147):

Hakikat istersen açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allah'da
Hakk'ın gizli hazinesi toprakta
Benim sadık yârim kara topraktr.

Sözleriyle, insanın fiziksel varlığının yapı taşı, aynı zamanda ruhun bedenden ayrıldıktan sonraki mekân olarak toprağa dikkat çekmektedir. Beden toprakla birleşirken, ruh ise yaratıcıyla birleşir. Toprak, asıl sevgiliye

ulaşmada bir araç olarak kullanılır. Veysel, toprak deyip Allah'ı anlamaktadır ve vahdet-i vücûd kavrayışını da ifade etmektedir. Âşık Veysel, bu şiirinde aynı zamanda, gerçeğin bir "nokta"dan ibaret olduğunu ifade etmiştir. Tasavvufta nokta konsepti önemli bir konudur. Nokta, insanı mutlak gerçeğe ulaştıran bir ilim olarak ilm-i ledün ile yakından ilişkilendirilir. İlm-i ledün, gizemli bir ilimdir. Veysel, bu gizli hazineye toprakla bağ kurarak ulaşır. Hz. Ali'nin "Bilgi bir nokta idi, cahiller onu artırdı" ve "Ben, ba'nın altındaki noktayım" sözleri de bu kavramla yakından ilişkilidir. Nokta, hakiki birliğin, yani vahdetin sembolüdür ve çokluğun temelidir. Veysel, "Allah kula" yakın derken hem noktaya hem de Kaf suresinin "Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız" (Kaf Suresi, 16. ayet) ayetine atıfta bulunmaktadır. (Gümüç, 2019; 183, 184).

Âşık Veysel hem Müslümanlığı hem de "vahdet-vücûd" anlayışına sahip oluşuyla Yunus Emre ile aynı noktada buluşmaktadır.

Yunus Emre'nin şu dizeleri, bu ortaklığı dikkatlere sunmaktadır:

Et ü deri büründüm,
Geldüm size göründüm (Tatçı, 2014; 370).

Söz konusu dizeleri takip eden beyitte ise, bu sözlerin "vahdet-i vücûd" anlayışına karşılık geldiğini anlamaktayız:

İşk esritdi cânımı
Uş Ene'l-Hak didürür (Tatçı 1991: 178/9).

Yukarıdaki dizelerin, anlamı değişmeksizin bir başka söylenişi, Âşık Veysel'in dizelerinde görülmektedir:

Ne var ise sende bende,
Aynı varlık her bedende (Akin, 2015, s. 56).

Tevhit düşüncesinin baştan sona kadar yer aldığı diğer bir şiir, "Saklarım Gözümde Güzelliğini" adlı şiirdir:

Saklarım gözümde güzelliğini
Her neye bakarsam sen varsın orda (Kaplan, 1988: 412, 413)

Şair yukarıdaki şiirde her şeyde Tanrı'nın tecellisinin olduğunu, vahdet-i vücûd düşüncesiyle birlikte, tevhit anlayışını ortaya koymaktadır.

Allah Aşkı (İlahî Aşk)

Yunus Emre, tasavvufta "aşk"ın timsali olarak görülen bir mutasavvıftır. Âşık Veysel ise, mutasavvıf olarak görülmesi de halk edebiyatı içinde "âşık" ozanlar arasında yer alır. Genel kabulde Yunus Emre "ilahî aşk"ın (aşk-ı hakikî), Âşık Veysel ise mecazî aşk'ın (aşk-ı mecazî) temsilcilerinden kabul edilmektedirler. Ancak, Âşık Veysel'in şiirleri dikkatle incelendiğinde ise, Yunus Emre gibi "ilahî aşk"ı ifade eden dizelere rastlamaktayız. Hatta, Veysel adının anılması, yani bilinmesinin, Allah'a olan aşkıdan kaynaklandığını dizelerinde ifade etmektedir:

Senden aldım bu feryadı
 Bu imiş dünyanın tadı
 Anılmazdı Veysel adı
 O sana âşık olmasa (Veysel, 2009: 16)
 Saklarım gözümde güzelliğini
 Her neye bakarsam sen varsın orda
 Kalbimde gizlerim muhabbetini
 Koymam yabancıyı sen varsın orda (Kaplan, 1988: 412, 413)

Kaplan'ın tespitiyle (Kaplan, 1988: 414), "şair, yedi yaşına kadar görebildiği tabiatın güzelliğini, yedi yaşından itibaren dünya gözüyle göremez. Etrafında olağanüstü güzellikte bir alemin varlığını hissetmek, fakat onu görememek, şairi tasavvufî görüşe yaklaştıran amillerden biri olmuştur. Ancak burada Mevlânâ ve Yunus'tan bu yana Anadolu'da manevî bir nehir gibi akan ve bütün şairleri besleyen tasavvuf geleneğinin de etkisi vardır. Bu gelenekten gelen bir şair olarak "gözünde sakladığı", şairin çocukluğu değil, "ilk yaratılış anı" (bezm-i elest) ile açıklanabilir. İnsan, ilk yaratıldığı anda (O)nu görmüş ve (O)nun "güzellik"ini "gözünde" saklamıştır. Burada şairin Tanrı'dan bahsederken "güzellik"i öncelemesi anlamlıdır. Aşk, onun bir neticesidir.

Hikmet

Yunus Emre ve Âşık Veysel gibi "insan-ı kâmil" diyebileceğimiz kişilerin, "eşyanın hakikatini bilme" olarak da tanımlanan (bk. Önal, 2007) "hikmet"i, eşya ile ünsiyet kurmak suretiyle, insan dışındaki varlıklarla (çiçek, saz, dolap vb.) konuşma olarak da gösterdiklerini görmekteyiz. Yunus Emre, bir su çarkı (dolap) olan "dertli dolap"ın dönerken çıkardığı seslerden çıkardığı sözlerle, adeta eşyanın sunduğu bilgiyi, çıkırığın çıkardığı gıcırıtıdan sözlere dökerek bize aktarmaktadır. Eşyanın lisan-ı haliyle (burada çıkırığın çıkardığı ses) söylediği şeyleri anlayarak, tabir yerindeyse, hikmet frekansıyla çözerek söze dönüştürmektedir. "Dertli Dolap" şiirinin sonunda ise, bu su çıkırığını "kişileştirerek" kendisiyle "özleştirip", bir "usanmaz ozan" kimliğine büründürmektedir. Bu şiirdeki duruma benzer, fakat belki de bir "deha" diyebileceğimiz, ancak "hikmet" kavramıyla da izah edilebilecek bir başka örneği, 1984 yapımı Amadeus¹ filminden bir kesit olabilir kanaatindeyiz. Bu filmde Mozart karakterinin, filmdeki başka bir karakteri dinlerken (kayınvalidesi), dinlediği konuşmadan opera sahnesine geçiş yaparak, o konuşmaları bir besteye dönüştürmesi, bir dehanın "hikmet" çerçevesinde gerçekleşen olağandışı durumu olarak tanımlanabilir. Yunus Emre'nin "sarı çiçek" ile konuşması (sordum sarı çiçeğe) da bu çerçevede değerlendirilebilir. Eşyayı dillendirerek, adeta ondan duyduğu "hikmet fısıltıları"ni bizlere aktarmakta olan "insan-ı kâmil" kişilerden biri olan Âşık Veysel, sazıyla olan konuşmasında bize, dut ağacından (bir dut dalı iken bilmezdin sazı) saz oluşa kadarki süreçte dut dalının serüvenini anlatmaktadır. Mevlana'nın sazlıktan çıkıp ney

oluşa doğru süren yolculukta kamışın serüvenini anlatması da buna benzer bir hâli çağrıştırmaktadır.

Yunus Emre'nin:
 Dağlar ile taşlar ile
 Çağırayım Mevla'm seni
 Seherlerde kuşlar ile
 Çağırayım Mevla'm seni

dizeleri, insan dışındaki varlıklarla birlikte olan bir zikir ritüelini, eşya ile olan ünsiyet sonucu gerçekleşen bir bütünleşme "tevhid" vaziyetini bizlere hatırlatmaktadır.

Âşık Veysel'de toprak, bir "sadık yâr"e dönüşerek ozan ile bütünleşir:

Karnın yardım kazmailen belinen
 Yüzün yırttım tırnağilen elinen
 Yine beni karşıladı gülünen
 Benim sadık yârım kara topraktır

Dünyanın Anlamı

Âşık Veysel'e göre dünya, tükenmez muradın olduğu, ancak bu tükenmeyen muratların aslında "yok" hükmüne geçtiği, burada Atilla İlhan'ın "Nice kadınlar sevdim zaten yoktular" dizesindeki gibi, bir yerdir. Çünkü Âşık Veysel, yaşadığı ömür süresince ne bir "murat" görmüş ne de "alanı" görmüştür. Aslında bir nevi, Neşet Ertaş'ın da dile getirdiği:

Yalandır bu dünya yalan
 Var mıdır muradın alan

 Alamadım eyvah
 Muradım galdı

gibi dizelerde dünya, "bir murad alınamayan" yerdir ve her iki ozanın da dizlerinde belirttiği şekliyle, bugüne kadar "muradın alan"ın görülmediği de bir yer olmuştur.

Yunus Emre'nin dizelerinde de "murad", Âşık Veysel'in vurguladığı biçimde, "alınamayan" bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır:

Yunus eydür kanı ananla atan
 Kimdir bu dünyâda murâda yeten

 Vardum bunların katına bakdum ecel heybetine
 Niçe yigit murâdına irememiş ölmüş yatur

Sonuç ve Değerlendirme

Yunus Emre ve Âşık Veysel, aynı ozanlık geleneğinin aynı meşreplerinde yer almaktadır. Dolayısıyla bu aynılık, her iki ozanın da tematik olarak çok sayıda ortak unsuru, aralarında yüzyıllar olsa dahi şiirlerinde aktarmalarını sağlamıştır.

¹ Amadeus, Yön. Milos Forman (1984); Burbank, CA: Warner Home Video, (2002), DVD.

Tasavvufun en temel unsurlarından biri olan “vahdet-i vücûd” felsefesinin, Yunus Emre ve Âşık Veysel’de işlendiğini görmekteyiz.

Yunus Emre’nin ve tasavvuf Demir, N. (2010). Türkçede varyasyon üzerine . Türkoloji Dergisi , 17 (2) , 93-106 . geleneğinin belki de en önde gelen unsuru olan “ilahî aşk”, Âşık Veysel’in hem adında hem de şiirlerinde karşımıza çıkmaktadır.

İslam düşüncesinin başat unsurlarından biri olarak değerlendirilen “hikmet” kavramı, her iki ozanın dizelerinde de kendini göstermektedir. İki ozan da eşyanın hakikatini, eşya ile konuşarak izhar etmeye, ortaya çıkarmaya çalışmışlardır.

Her iki ozanımızın dünyaya bakışlarına ve dünyayı anlamlandırma biçimlerine baktığımızda, dünyanın içindeki “tükenmez muratların bir yalan” ve “ölümün ise bir hakikat olduğu” noktasında birleştiklerini görmekteyiz.

Extended Abstract

Yunus Emre and Âşık Veysel are in different dispositions of the same poetic tradition. Although Yunus Emre is among the sufi poets, Âşık Veysel Alevi is regarded as a dissolute folk poet. However, when we look at the common elements of the Turkish Sufi tradition, it is seen that both poets have many thematic commonalities. We see that the philosophy of "unity of the body", which is one of the most basic elements of Sufism, is handled by Yunus Emre and Âşık Veysel. "Divine love", perhaps the most prominent element of Yunus Emre and the Sufi tradition, appears both in the name of Âşık Veysel and in his poems. The concept of "wisdom", which is considered as one of the dominant elements of Islamic thought, shows itself in the lines of both poets. Both poets tried to reveal and reveal the truth of things by talking with things. When we look at the world view of both of our poets and the way they make sense of the world, we see that the "inexhaustible desires" in the world are united in the point that "death is a lie" and "death is a truth". Evaluating Yunus Emre and Âşık Veysel, Bahtiyar Vahapzade says: "Veysel appears from the Yunus Emre summit, and Yunus from the Veysel summit." This statement not only shows us the greatness of the two poets in question, but also reveals an approach to their similarities. When we look at the similarities, it will be seen that both poets are illiterate and represent the wisdom. Yunus Emre, Seljuk; Âşık Veysel lived in the last days of the Ottoman Empire. These two time periods were years of turmoil, poverty-poverty, and insecurity concerns brought about by a vacuum of authority. Both poets witnessed the collapse of one Turkish state and the establishment of another. Therefore, they instilled hope, optimism and confidence in the future despite many negative situations. When we look at Âşık Veysel's poems, we do not see any reference to a sheikh or a cult. Therefore, it is understood that he did not pass the discipline of any sheikh or sect. Therefore, we can say that there is no mystical line or thought system in his poems, as in the Sufi poets. However, although there is no hierarchical and systematic Sufi approach in Âşık

Veysel's poems, it is possible to see the traces of the sufi tradition of the Turkish nation. There are poems in which he talks about mystics such as Hacı Bektaş-ı Velî and Mevlana. Although there is a time difference of approximately six hundred and fifty years between the periods in which Yunus Emre and Âşık Veysel lived, and Yunus Emre is described as a sufi folk poet, it can be said that many common elements are found in the poems of the two folk poets with different utterances. Among these, there are common elements such as the understanding of unity of the body, the idea of oneness, the love of God, and the wise approach to things and nature. The aim of the study is to reveal the common approaches of both poets based on their poems, and to point out that the messages of Yunus Emre and Âşık Veysel point to the same truths, although not with the same words. Yunus Emre: "I took on flesh and bones, I appeared as Yunus." The concept of unity of body in his words appears in Âşık Veysel's words: "Whatever you have, I have the same existence in every body". In Yunus Emre: "Love of God", which reveals itself in the lines "If I look at every hook, it is seen" or "If I look at every hook, do not think that I see you", in Âşık Veysel: "I hide your beauty in my eyes, wherever I look, you are there." appears in the verse. It is possible to match Âşık Veysel's speech with his saz with Yunus Emre's wise dialogue with "troubled closet" and "yellow flower". On the meaning of Yunus Emre's world: "Nice valiant can't achieve his will, he dies." The words of Âşık Veysel: "There was an inexhaustible desire in the world, I did not see the field, I did not see any desire." appears in a different way in his verses. Yunus Emre: "Let's get acquainted." We can say that Âşık Veysel's line: "The cause, the cause of humanity" are words that summarize the same wisdom of existence for us with different expressions. In the study, the commonalities or similarities that we can detect in the poems of Yunus Emre and Âşık Veysel will be examined within the framework of subject, perspective and main ideas. The language and style used by the bards, their literary arts, the external structure (form) of their poems, their literary environments and periodic features are outside the scope of the study.

Kaynaklar

- Akın, C. (2015). Âşık Veysel’in Beni Hor Görme Gardaşım Şiirinin Hermeneutik Açılımı, *Alevi Araştırmaları Dergisi*, 10, 53-60.
- Boz, E. (2012). *Yunus Emre Risâletü’n-Nushiyye Öğüt Kitabı*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Gümüş, İ. (2019). Âşık Veysel’in “Kara Toprak” şiirine ontolojik bir yaklaşım. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(1), 176-187.
- Kaplan, M. (1988). *Şiir Tahlilleri II (Cumhuriyet Devri Türk Şiiri)*, (Dördüncü baskı), İstanbul, Dergâh Yayınları.
- Karakoç, Sezai (2011). *Yunus Emre*, İstanbul, Diriliş yayınları.
- Şatıroğlu, Âşık Veysel. (1971). *Dostlar Beni Hatırlasın*, Ü. Y. Oğuzcan (Yay. Haz.), İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

- Şatıroğlu, Â. V. (1991). Dostlar Beni Hatırlasın, Bütün Şiirleri, 9. Baskı, Der. Ümit Yaşar Oğuzcan, Özgür Yayın-Dağıtım, İstanbul.
- Şatıroğlu, Â. V. (2009). Hayatı ve Şiirleri. "Dostlar Beni Hatırlasın", haz.H.Ali Küçükakın, Tablet Kitapevi, Konya.
- Tatçı, M. (1991), *Yunus Emre Divanı*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Vahabzade, B. (2011). İki Zirve Garşısında Düşünceler (Yunus Emre ve Aşık Veysel), F. Akpınar (Yay. Haz.), *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (31), 197-201.
- Yunus Emre, *Dîvân-ı İlâhiyât*, haz. Mustafa Tatçı, 3. bs. (İstanbul: H Yayınları, 2014), 362.